

AASTA KÜLA 2015 KONKURSI ANKEET

1. TAEVASKOJA KÜLA
(edaspidi nimetatud ühise nimetusena küla)
2. PÕLVA VALD
3. PÕLVA MAAKOND
4. 63229 TAEVASKOJA KÜLA
5. <http://www.taevaskoda.eu/>
6. AHTI BLEIVE, 5011614, ahti.bleive@gmail.com
7. 102 elanikku (1. Märts 2015 seisuga)
8. Taevaskoja küla ja selle läheduses asuvat maastikukaitseala tuntakse eelkõige tänu imeilusale loodusele, puhtale õhule ja vaatamisväärsustele. Tuntuimad vaatamisväärsused on Suur ja Väike Taevaskoda, Emaläte, Neitsikoobas, metsavendade punker, Otteni sild, Saesaare hüdroelektrijaam jne. Tänu vaatamisväärsustele külastab piirkonda ja läbib küla igal aastal üle 20 000 turisti. Suur turistide hulk on ühelt poolt avanud võimalusi küla elanikele, teiselt poolt aga mõjub elukeskkonnale mingil määral ka negatiivselt. Taevaskoja küla keskasustus on tekkinud olulises osas tänu Tartu-Petseri raudtee (valmimisaasta 1931) ehitusele. Külast läbi viiv maantee oli omal ajal Võrumaa ja Tartumaa piiriks. Külaelanikud on küla motoks valinud „Taevaskoja – koht kus taevas puudutab maad“
9. Külas tegutsev [MTÜ Taevaskoja](#) on eestvedajaks nii projektide läbiviimisel kui küla ühisürituste korraldamisel. Samuti tegutseb külas kaks seltsingut. [Seltsing Vesipapp](#) ühendab endas käsitööhuvilisi inimesi, kes on tegelenud väga erinevate käsitööliikidega. Viimasel kahel aastal on tänu vajalike vahendite (savipõletusahi, potikeder) tihedalt tegeletud savikäsitööga. [Seltsing Taevaskojalased](#) tegevuse põhieesmärgiks on tervisliku eluhoiaku kujundamine inimestes. Tegeletakse jooga ja tervisespordi edendamisega. Ettevõtetest toimivad Taevaskojas kolm turistidele teenuseid pakkuvat ettevõtet.
10. Esimene Taevaskoja küla arengukava valmis aastal 2003. Praegune [kehtiv arengukava](#) on järjekorras juba kolmas. Uus arengukava on planeeritud koostada 2016 aasta esimesel poolel.
Taevaskoja küla peamiseks eesmärkideks võib hetkel nimetada küla elukeskkonna jätkuvat parandamist, külaelu rahvuslike traditsioonide jätkamist ning piirkonna ettevõtlus- ja turismikeskkonna parandamist. Suurematest planeeritud investeeringuprojektidest on selgelt prioriteet kergliiklustee, mille rajamiseks on ka esimesi samme juba astunud.
11. Taevaskoja küla vanimad traditsioonilised üritused on kevadised koristustalgud ja külapäeva tähistamine. Ühiseid kevadisi ja kogu küla hõlmavaid koristustalguid on korraldatud juba alates aastast 2003. Esimene külapäev toimus 2002. aastal. Mõlemast üritusest on saanud igaaastane traditsiooniline üritus, kus reeglina lõovad kaasa ka naaberkülade elanikud. Peaaegu igal aastal on koristustalgutel osalenud naabruses asuva

Maarja küla elanikud. Koristustalgutel ei piirduta vaid külasiseste korrastustöödega, vaid prügist koristatakse teeääred alates Tartu-Põlva maantee Taevaskoja teeristist kuni Maarja küla teeristini. Samuti on külaelanikud kevadtalgute raames võtnud enda hooldada kaks maastikukaitsealale jäävat olulist matkarada (Kimera oru jalgrada ja Väike Taevaskoda - Himmaste tee jalgrada). Keskkonnaametiga kooskõlastatult koristatakse igal kevadel mahalangenud puud või muud takistused jalgradadelt. Viimastel aastatel on liitunud kevadtalgute raames „Teeme Ära“ projektiga. 2012 aastal ilmus Taevaskoja talgute kohta ka [lugu](#) talgulugude kogumikus.

Suhteliselt pika traditsiooniga on Taevaskoja külas ka vastlapäeva tähistamine. Iga-aastaselt tähistatakse seda alates aastast 2007.

Lisaks eelpooltoodule on regulaarselt, kuid mitte igal aastal korraldatud jaanipidu, suvelõpu diskot ja jõulupidu.

12. Õnnestunud projektid, ettevõtmised aastatel 2012–2014.

Aastal 2012 toimusid Taevaskojas alljärgnevad projektid ja üritused:

1. Tähistati [vastlapäeva](#). Toimusid sportlikud võistlused ja söödi ühiselt vastlasuppi. Osales üle 40 inimese. Toetas Põlva valla kultuurkapital.
2. [Kevadtalgud](#) ja [Taevaskoja bussiootekoja](#) renoveerimine. Koristati teeääred ja metsaalused prügist. Puhastati Kimera oru matkarada. Korrastati külakeskuse ümbrus ja külakeskuse saal. Osales 25 inimest. Toetas kohaliku omaalgatuse programm ja Põlva vald.
3. Soetati Taevaskoja külakeskusesse lauatenise laud. Toetas kohaliku omaalgatuse programm ja Põlva vald.
4. Tähistati jaanipäeva. Osales üle 50 inimese. Toetas Põlva valla kultuurkapital.
5. Taevaskoja küla võistkond osales Põlva valla [suvemängudel](#) ja saavutas kokkuvõttes teise koha. Külalast osales 23 inimest.
6. Toimus [külapäeva](#) üritus. Osales üle 80 inimese. Üritust toetas Põlva valla kultuurkapital.
7. Taevaskoja küla võrkpallivõistkond osales valla [võrkpallikarikasarjas](#). Saavutati kolmas koht.
8. Soetati savivoolimise keder ja tööriistade komplekt. Viidi läbi [savivoolimise koolitus](#). Osales 14 inimest. Soetust ja koolitust toetas kohaliku omaalgatuse programm ja Põlva vald.
9. Toimus küla [jõulupidu](#). Osales üle 30 inimese. Üritus viidi läbi suures osas omavahenditega aga toetas ka Põlva vald.

Aastal 2013 toimusid Taevaskojas alljärgnevad projektid ja üritused:

1. Tähistati [vastlapäeva](#). Toimusid sportlikud võistlused ja söödi ühiselt vastlasuppi. Osales üle 50 inimese. Toetas Põlva valla kultuurkapital.
2. Taevaskoja küla võistkond osales Põlva valla [talimängudel](#) ja saavutas teise koha. Külalast osales 22 inimest.
3. [Kevadtalgud](#). Koristati teeääred ja metsaalused prügist. Puhastati Kimera oru matkarada ja Väike Taevaskoda – Himmaste tee matkarada. Korrastati külakeskuse ümbrus ja külakeskuse saal. Alustati ka Taevaskoja raudteejaama remondiga. Osales 38 inimest. Toetas kohaliku omaalgatuse programm ja Põlva vald.
4. Renoveeriti Taevaskoja [raudteejaama hoone](#). Selleks sõlmiti [leping AS Eesti Raudteega](#), millega anti hoone MTÜ Taevaskojale tasuta kasutusse. Terve suve ja sügise jooksul osales remonttöödel 29 inimest. Tegemist oli väga töömahuka ettevõtmisega ja kokku panustati vabatahtliku tööga üle 200 tunni. [Renoveeritud hoone avamine](#) toimus sügisel. Projekti toetas kohaliku omaalgatuse programm ja Põlva vald.

5. Renoveeritud raudteejaama hoonesse paigaldati ajaloolist jaamahoonet kujutav suur infotahvel. Projekti toetas kohaliku omaalgatuse programm ja Põlva vald.
6. MTÜ Taevaskoja eestvedamisel hangiti vahendeid, mida saab kasutada suveürituste läbiviimiseks kõigis Põlva valla külades. Hangiti suur telk, kokkupandavaid pinke ja toole, sumokostüümid, suured ketsid, projektori ekraan. Projekti toetas Põlvamaa Partnerluskogu (LEADER) ja Põlva vald. Omaosalusega panustasid suur enamus Põlva valla küladest.
7. Taevaskoja küla võistkond osales Põlva valla [suvemängudel](#) ja saavutas kokkuvõttes esikoha. Külast osales üle 30 inimese.
8. Toimus [külapäeva](#) üritus. Osales üle 100 inimese. Üritust toetas Põlva valla kultuurkapital.
9. Toimus külasisene ilusamate koduaedade hindamine. Eesmärgiks oli selgitada välja küla ilusaimad koduaiad ja motiveerida külaelanikke oma aedade eest rohkem hoolt kandma. Parimaid tunnustati külapäeval.

Aastal 2014 toimusid Taevaskojas alljärgnevad projektid ja üritused:

1. Taevaskoja küla võistkond osales Põlva valla [talimängudel](#) ja saavutas esikoha. Külast osales 23 inimest.
2. Taevaskoja külaelanikud korrastasid varingu tagajärjel tekkinud [segadust Emalätel](#). Eemaldati okste- ja juurterisu ning ka suuremad palgid. Kuivõrd saagimistööd tuli teha käsitsi, siis eelnevalt otsiti külas üles kõik vanad ajaloolised kahemehesaad ja korraldati nende teritamine. Külast osalesid 6 meest.
3. [Kevadtalgud](#). Koristati teeääred ja metsaalused prügist. Puhastati Kimera oru matkarada. Korrastati külakeskuse ümbrus, külakeskuse saal ja raudteejaama hoone ja selle ümbrus. Osales 29 inimest. Üritust korraldati omavahenditest.
4. Soetati ja paigaldati uus [rannavõrkpalli konstruktsioon](#) (postid, piirid ja võrk). Vana komplekt oli amortiseerunud ja vajas väljavahetamist. Paigaldamine tehti kolme külaelaniku poolt. Toetas kohaliku omaalgatuse programm ja Põlva vald.
5. Toimus [külapäeva](#) üritus. Osales üle 80 inimese. Üritust toetas Põlva valla kultuurkapital.
6. Taevaskoja külaelanikud korraldasid Põlva valla [suvemängud](#). Kuivõrd Taevaskoja küla võitis eelmisel aastal valla suvemängud, siis seekord oldi korraldaja rollis. Viidi läbi erinevaid sportlikke võistluseid. Üritus sai tunnustuse [Spordiliidult Jõud](#) ja pärjati tiitliga „parim spordiüritus Põlva maakonnas aastal 2014“. Mängude korraldamisel lõi kaasa üle 30 külaelaniku. Lisaks korraldajatele võtsid võistlustest osa ka Taevaskoja noored oma võistkonnaga. Üritust toetas Põlva vald.
7. Hangiti ja paigaldati [nutikas infotahvel](#). Lahendati probleem, mis tekib paljudel turistidel, kes jõuavad Taevaskoja külla, kuid ei oma piisavat infot et leida üles Taevaskoja vaatamisväärsused. Infotahvilil on kajastatud kaart piirkonna huviväärtustega, ning on võimalik QR koodi kasutades saada lisainfot. Infotahvli paigaldas üks külaelanik. Projekti toetas kohaliku omaalgatuse programm ja Põlva vald.

13. 2015. aastal on juba toimunud küla [vastlapäeva](#) üritus, kus osales üle 30 inimese. Samuti osales Taevaskoja küla võistkond Põlva valla [talimängudel](#) ja saavutas esikoha. 2. Mail on planeeritud Taevaskojas taas läbi viia traditsioonilised kevadtalgud, mis on registreeritud ka nn. „Teeme Ära“ üritusele. Kohaliku omaalgatuse programmi on plaanis esitada taotlus, mille eesmärgiks on paigaldada uus raamistik külla sissesõidul asetsevale „Eesti filmi võttepaigad“ infotahvlile. Samuti korraldada orienteerumispäev perekondadele Taevaskojas. Sihtgrupiks on Tartu ja

Põlva perekonnad, kes saavad võimaluse veeta koos lastega looduskaunis kohas aktiivselt aega.

14. Küla kogukond on väga palju kaasa aidanud eelkõige küla heakorrale ja keskkonnanahoiule. Igakevadised heakorralgud on muutunud traditsiooniks ja ei piirduta vaid küla heakorraga, vaid aidatakse kaasa ka maastikukaitseala vaatamisväärsuste korrastamisele. Läbi regulaarsete kultuuriürituste (vastlapäev, jaanipäev, külapäev) korraldamise on elus hoitud kultuuritraditsioone. Seltsingute tegevuse kaudu hoitakse elus ja arendatakse edasi erinevaid käsitööoskuseid. MTÜ on korraldanud projektide abiga mitmeid koolitusi – kivიაia ehituse koolitus, giidikoolitus, savivoolimise koolitus jne. Koolituste kaudu on kaasa aidatud mingil määral ka ettevõtluse arengule – nii mõnigi giidikoolituse läbinu osutab teenust giidina. Ettevõtlusega tegeleb ka külaelanike poolt moodustatud MTÜ, mis hoiab korras ja rendib välja nii külakeskuse saali, kui ka külakeskuse vahetusläheduses asuvat tulekoda. Läbi erinevate ühiste tegevuste on kindlasti tugevnenud ka ühtsustunne. Näiteks on igaaastased tali ja suvemängud, kus Taevaskoja külal on alati läinud väga hästi.
15. Külas on juba kümmekond aastat tagasi läbi viidud projekt, mille käigus koguti kokku ja digiteeriti vanad küla [ajalugu käsitlevad fotod](#). Samuti paigaldati MTÜ eestvedamisel küla lähistel asuva endise metsavendade punkri juurde [infotahvel](#), et säilitada ja anda edasi talletatud infot. Kokku on kogutud erinevaid ajaloolisi [mälestusi ja kirjatükke](#), mis on avaldatud küla kodulehel. Küla lähiajalugu talletatakse ja avaldatakse jooksvalt läbi kodulehe.
16. Põlva valla küladel on kõigil hea ja pikaajaline koostöö omavalitsusega. Vald on igal aastal eraldanud küladele projektide omaosaluse katmise toetuseks piisavalt vahendeid. Vallas on välja töötatud külavanema statuut ja kõik valla külavanemad on loonud külavanemate seltsingu. Toimub tihe infovahetus küla esindajate ja valla ametnike vahel.
17. Taevaskoja küla ja külaelanikud on olnud aastaid arenev ja edasiliikuv. On välja kujunenud küla traditsioonid ja pidevalt tegeletakse vajalike objektide, vahendite parendamise või soetamisega. Külaelanikud on palju teinud mitte ainult endale vaid silmas pidanud ka seda, et turistidel oleks alati meeldiv siia tagasi tulla. Oleme kohalike elanikena täitnud need tühimikud, mis on jäänud omavalitsuse, riigi või suurettevõtete tegevuse koomaletõmbamisest. Näitena võib siin tuua raudteejaama, bussijaama ja ka külakeskuse teise korruse haldamise. Taevaskoja küla elanikud on kokkuhoidvad ja külalislahked.
18. Muu info, mida peate vajalikuks esitada.
Taevaskoja küla ja küla ürituste kohta on väga palju fotomaterjali näha [siin](#).

Küsimustiku täitja nimi: Ahti Bleive /Taevaskoja külavanem/
Telefon: 5011614
E-mail: ahti.bleive@gmail.com

